

XLIV.

Betænkning

over

Forslag til Lov om Tilskud til en Pensionskasse for Lærere ved statsunderstøttede Handelsskoler.

(Afgiven af Folketingets Udvalg den 11. Marts 1913.)

Forbilledet for Lovforslaget maa søges i Bestemmelserne i § 1 i Lov af 2. Maj 1902 om Tilskud til private Realskoler og i Loven af 29. Marts 1904 om Tilskud til de private højere Almenskoler Pensionskasse. Ved begge de i disse Love omhandlede Pensionskasser er det Regel, at Medlemmerne betaler i Indskud 3 pCt. af deres Løn — derunder Fribolig og fri Station, hvor saadan ydes —, at Skolerne tilskyder 3 pCt. af *samlige* Lærerlønninger, og at Staten tilskyder 2 pCt. ligeledes af den samlede Lærerløn uden Hensyn til, om Lønnen ydes til Medlemmer eller ikke.

Lignende Pensions- og Understøttelseskasser med Statstilskud er ogsaa oprettede paa andre Omraader. Ved Loven om Tilskud til Folkehøjskoler og Landbrugsskoler bevilgedes der i 1902 10,000 Kr. til Højskolernes Understøttelseskasse paa Vilkaar, at der af Kassens Medlemmer ydes et lige saa stort Tilskud. — Til Dansk Friskoleforenings Understøttelseskasse bevilgedes i 1906 3,400 Kr., senere forhøjet til 4,000 Kr., paa lignende Vilkaar, og i 1912 bevilgedes paa Finansloven 8,000 Kr. til Pensionskassen for Børnesagens Arbejdere.

Naar Staten har ydet Tilskud til disse Pensionskasser, har det ikke alene været det humane Hensyn til, at en trofast Arbejder gerne skulde have sin Alderdom sikret, der har gjort sig gældende, men langt mere Hensynet til Konkurrencen med det offentlige Skolevæsen.

Ikke alene saa godt som hele Folkeskolen, men ogsaa en meget stor Del af det højere Skolevæsen drives nu af Stat eller Kommune, og Lærerlønningerne saavel som hele den økonomiske Stilling, hvorunder Lærerne ved det offentlige Skolevæsen virker, er som Følge heraf blevet væsentlig forbedret i de senere Aar. Men dette har bl. a. haft til Følge, at ogsaa de private Skoler har maattet stille deres Lærere gunstigere end tidligere for overhovedet at faa og bevare brugbare Lærerkæfter ved Skolerne. Saa længe derfor ikke hele den højere Skoleundervisning overtages af Staten eller Kommunen, maa det offentliges Støtte til private Skoler ydes i et saadant Maal, at de med Hensyn til Udbytte af Undervisningen i det mindste nogenlunde kan være sidestillede med de offentlige Skoler.

En noget anden Stilling indtager imid-